

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Лісніченко А.С.

аспірант,

*Київський національний університет
імені Тараса Шевченка*

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ ЯК СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Адміністративне право традиційно займає одне з основних місць в правовій системі України. Зазначене є цілком обґрунтованим, оскільки завдяки своєму всеохоплюючому та наскрізному характеру правового регулювання, адміністративно-правові норми поширюють свій регулюючий вплив на широкий спектр правовідносин, що виникають між суб'єктами публічної адміністрації та іншими суб'єктами в процесі здійснення публічного адміністрування з метою задоволення публічного інтересу.

Враховуючи обраний Україною курс на подальший її розвиток як правової, соціальної, людиноцентристської держави, правові аспекти, пов'язані з дослідженням суб'єктів адміністративного права займають важливе місце в працях українських вчених-адміністративістів, оскільки від їх чіткого окреслення залежить ефективність регулювання адміністративних правовідносин між їх учасниками за допомогою адміністративно-правових норм.

Проте незважаючи на наявність значної кількості дефініцій та класифікацій суб'єктів адміністративного права, необґрунтовано мало уваги присвячено правовим аспектам пов'язаним з віднесенням територіальних громад до суб'єктів адміністративного права України.

Відтак з метою дослідження порушеного питання варто розпочати з визначення суб'єктів адміністративного права, яке наводиться в наукових працях українських вчених-адміністративістів.

Зокрема, заслуговує увагу думка професора Берлача А.І. який під суб'єктами адміністративного права розуміє юридичних і фізичних осіб,

які мають правосуб'єктність, тобто можуть потенційно бути учасниками адміністративних правовідносин [2, с. 66].

Також обґрунтоване визначення суб'єктів адміністративного права наведено в академічному курсі адміністративного права України за загальною редакцією професора Авер'янова В.Б. та зводиться до того, що суб'єктами адміністративного права є учасники суспільних відносин, що мають суб'єктивні права та виконують юридичні (суб'єктивні) обов'язки, встановлені адміністративно-правовими нормами. При цьому суб'єкт адміністративного права має лише потенційну здатність вступати у правовідносини, яка є адміністративною правосуб'єктністю [1, с. 183].

Вищевказане дає змогу дійти висновку, що суб'єктами адміністративного права є особа або особи, які маючи передбачені адміністративно-правовими нормами суб'єктивні права і виконуючи встановлені цими нормами юридичні обов'язки, потенційно здатні вступати в адміністративні правовідносини під якими в адміністративно-правовій науці як правило, розуміють врегульовані адміністративно-правовими нормами суспільні відносини, що виникають між суб'єктами публічної адміністрації та іншими суб'єктами, предметом яких є забезпечення реалізації публічного інтересу.

Іншим важливим правовим аспектом який необхідно проаналізувати є зміст місцевого самоврядування в Україні.

Так частина перша статті 140 Основного Закону України під місцевим самоврядуванням визначає право територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [4].

У свою чергу Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (частина друга статті 2) при визначенні місцевого самоврядування, акцентує свою увагу на тому, що це гарантоване державою не тільки право, але й реальна здатність територіальної громади самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Крім того відповідно до встановленого частиною першою статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» юридичного обов'язку територіальні громади виконують на відповідних територіях акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування прийнятих в межах наданих їм повноважень [3].

Доречно наголосити на тому, що адміністративно-правовий зв'язок територіальних громад та органів місцевого самоврядування не закінчується наявністю кореспондуючих прав та обов'язків, а й обумовлений таким об'єднуючим елементом як адміністративно-територіальна одиниця.

З огляду на те, що здійснення місцевого самоврядування в Україні передбачає необхідність проживання жителів на території населеного пункту або добровільного об'єднання населених пунктів таке проживання сприяє формуванню у них інтересу у тому, щоб питання пов'язані з їх життєдіяльністю вирішувалися органами місцевого самоврядування своєчасно та ефективно. Всі ці інтереси в своїй сукупності формують публічний інтерес, обов'язок щодо забезпечення реалізації якого покладається на органи місцевого самоврядування як на суб'єктів публічної адміністрації.

При цьому необхідно враховувати, що оскільки територіальні громади не можуть існувати поза межами адміністративно-територіальних одиниць (населених пунктів або їх добровільних об'єднань), які є основою для функціонування органів місцевого самоврядування, вони постійно знаходяться з цими органами в тих чи інших суспільних відносинах, врегульованих адміністративно-правовими нормами, у зв'язку чим можна констатувати, що територіальні громади завжди є учасником адміністративних правовідносин з органами місцевого самоврядування (суб'єктами публічної адміністрації), а відтак і суб'єктами адміністративного права України.

Таким чином, територіальні громади як суб'єкти адміністративного права України можна охарактеризувати як сукупність жителів, які постійно проживаючи на території села, селища, міста або їх добровільних об'єднань, відповідно до наданих адміністративно-правовими нормами суб'єктивних прав і на виконання встановлених цими нормами юридичних обов'язків, потенційно здатні вступати в адміністративні правовідносини з органами місцевого самоврядування з метою забезпечення реалізації свого публічного інтересу.

Список використаних джерел:

1. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Том 1. Загальна частина // Ред. Колегія: Авер'янов В.Б. (голова) та інші. – Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2007. – 592 с.

2. Берлач А.І. Адміністративне право України: навчальний посібник для дистанційного навчання. – Київ : Університет «Україна», 2005. – 472 с.

3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

4. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Miakota O.V.

Student,

Ternopil National Economic University

TAX POLICE OF UKRAINE IN THE SYSTEM OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES OF UKRAINE

The problem of ensuring the financial and economic security of our country, which is a component of it, is the observance of tax legislation – one of the most pressing in Ukraine. Today, a number of law enforcement agencies are working to prevent such problems, with the Ukrainian Tax Police occupying an important place.

Actuality of theme. Tax evasion, conducting various types of financially fraudulent fraud and operations against the state fiscal service are all major problems that need to be addressed quickly.

Analysis of recent research and publications. Questions of efficiency of activity, and fight against economic crimes of tax police of Ukraine have repeatedly attracted the attention of such famous scientists as: Ponomaryov O.V., Hutsalenko L.V., Deriy V.A., Shemshenko Y.S., Voronova K.L., Bazhan M.P., Koval F.V., Belenkov R.A., Fokin V.M.

The purpose of this work is to investigate the activities of the Tax Police of Ukraine, its interaction with law enforcement agencies, and prospects for further development.

Presenting main material. Fighting various financial frauds has been troubling our Ukrainian society for more than ten years. In view of this, today there is a body in Ukraine that can prevent this is the Tax Police of Ukraine. This specialized unit consists of certain units for combating tax offenses operating within the respective control bodies, and controls the observance of